

EXAMINATION: Tentamensskrivning i Matematisk Statistik (TMS060)

Tid: Onsdagen den ~~11~~ April, 2007

Jour: Anastassia Baxevari, tel: 070-2972910

Tillåtna: Formelsamling, tabeller (även BETA, Physics Handbook, skoltabeller, t.ex. TEFYMA), valfri räknedosa, ett A4-blad med egna anteckningar men **ej** lärobok.

Poänggränser: 24p för 5, 18p för 4, 12p för 3.

Read this before you start to solve the problems: Motivate all your answers. It would be great if you could write in english. Good Luck!

- 1) Från en maskin för tillverkning av kondensatorer tog man en provserie på 8 som gav kapacitarna

996 973 1004 971 986 991 1011 985 pF

Antag att detta är ett stickprov på en normalfördelning med väntevärdet μ och intervallskatta μ med

- a) ett tvåsidigt symmetriskt intervall
- b) ett ensidigt, nedåt begränsat intervall

(konfidensgrad i båda fallen: 0.99) (4p)

- 2) $\hat{B}_1 = \frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})Y_i}{S_{xx}}$ är ett sätt att skriva maximimetodens punktskattning av B_1 i den enkla linjära regressionsmodellen. Visa att $E(\hat{B}_1) = B_1$ och $Var(\hat{B}_1) = \sigma^2/S_{xx}$. (3p)
- 3) Till en telefonväxel kommer anrop enligt en Poissonprocess med intensiteten $c = 2$ per minut. Vad är sannolikheten att det efter ett anrop dröjer mer än en minut till nästa? (Tiden mellan anrop är exponentialfördelad med väntevärdet $1/c$). (3p)
- 4) En robot används vid biltillverkning för två arbetsmoment, åtdragning av bultar och svetsning. Låt A vara händelsen att ingen underkänd svetsning påträffas i en bil vid kontroll och B händelsen att minst en dåligt åtdragen bult hittas. Antag att $P(A) = 0.90$, $P(B) = 0.20$ och $P(A \cap B) = 0.14$. Beräkna $P(A' \cup B)$. (A' betecknar komplementhändelsen till A.) (3p)

5)

14.7 20.8 6.9 12.4

är ett observerat stickprov på X med frekvensfunktionen

$$f(x) = \frac{x}{\alpha} e^{-\frac{x}{\alpha}}, \quad x > 0.$$

Bestäm maximimetodens skattning av α . (3p)

6) Frekvensfunktionen för den tid X det tarr att betjäna en kund i ett betjäningssystem är $f(x) = \frac{10-x}{50}$, $0 < x < 10$.

a Bestäm $E(X)$ och $Var(X)$.

b Antag att kostnaden Y för en kund är $800 + 100X$. Bestäm $E(Y)$ och $Var(Y)$.

(4p)

7) X och Y är oberoende och Poissonfördelade med väntevärdet 2. Vad är $P(X + Y \leq 1)$? (3p)

8) I en enkel linjär regressionsmodell gav ett test av $H_0 : \beta_1 = 0$ mot $H_1 : \beta_1 > 0$ p-värdet 0.024.

Kan H_0 förkastas på 0.01-nivå? Varför / varför inte?

Vad blir p-värdet om alternativet i stället är $H_1 : \beta_1 \neq 0$? (4p)

9) Låt $(X_1, \dots, X_{15})$ vara ett stickprov på X , som är $N(\mu, \sigma^2)$ där σ^2 är känd. Då är som bekant $I = (\bar{X} - 1.96\sigma/\sqrt{15}, \bar{X} + 1.96\sigma/\sqrt{15})$ ett 0.95 konfidensintervall för μ . Antag att man gör ytterligare en observation X_{16} . Beräkna sannolikheten att $X_{16} \in I$ (3p)

Solutions

TMSOGO MATEMATISK STATISTIK

M3/102

1

2007-04-14,

$$1) \quad \bar{x} = 989.6, \quad s^2 = 194.8, \quad s \approx 14$$

4P

$$a) \quad \mu = \bar{x} \pm t_{0.005,7} \cdot \frac{s}{\sqrt{8}} = 989.6 \pm 3.4995 \cdot \frac{14}{\sqrt{8}} =$$

$$= 989.6 \pm 17.3 = (972.3, 1006.9)$$

$$b) \quad \mu \geq \bar{x} - t_{0.01,7} \cdot \frac{s}{\sqrt{8}} = 989.6 - 2.998 \cdot \frac{14}{\sqrt{8}} = 974.8$$

$$2) \quad E[\hat{\beta}_1] = E\left[\frac{\sum (x_i - \bar{x}) y_i}{S_{xx}}\right] = \frac{\sum (x_i - \bar{x}) \cdot E y_i}{S_{xx}} =$$

$$\frac{\sum (x_i - \bar{x}) \cdot (B_0 + B_1 x_i)}{S_{xx}} = \frac{B_0 \sum (x_i - \bar{x}) + B_1 \sum x_i (x_i - \bar{x})}{S_{xx}}$$

$$= \frac{B_1 (\sum x_i^2 - n \bar{x}^2)}{S_{xx}} = \frac{B_1 \cdot S_{xx}}{S_{xx}} = B_1$$

$$\text{Var}(\hat{\beta}_1) = \text{Var}\left(\frac{\sum (x_i - \bar{x}) y_i}{S_{xx}}\right)^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{S_{xx}^2} \text{Var}(y_i)$$

$$= \frac{S_{xx}}{S_{xx}^2} \sigma^2 = \frac{\sigma^2}{S_{xx}}$$

3P

#3 $X = \text{time until v\u00e4sta anrop}$ follows exp. distr. with expected value $\frac{1}{2}$

$$\text{Then } P(X > 1) = \int_1^{\infty} 2 \cdot e^{-2x} dx = -e^{-2x} \Big|_1^{\infty} = e^{-2} \approx \underline{\underline{0.135}}$$

3P

#4)

		A ∩ B	
A	0.76	0.14	
	0.04	0.06	
		B	

$$P(A' \cup B) = 0.04 + 0.14 + 0.06 = 0.24$$

3P

#5) For $(X_1, \dots, X_n)$ we have

$$L(\alpha) = \frac{x_1}{\alpha} e^{-x_1^2/2\alpha} \dots \frac{x_n}{\alpha} e^{-x_n^2/2\alpha} =$$

$$= \frac{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n}{\alpha^n} e^{-\frac{1}{2\alpha} \sum_{i=1}^n x_i^2} \Rightarrow$$

$$\ln L(\alpha) = \ln(x_1 \cdot \dots \cdot x_n) - n \ln \alpha - \frac{1}{2\alpha} \sum x_i^2$$

$$\frac{\partial \ln L(\alpha)}{\partial \alpha} = -\frac{n}{\alpha} + \frac{1}{2\alpha^2} \sum x_i^2 = 0 \Rightarrow \hat{\alpha} = \frac{\sum x_i^2}{2n}$$

$$\Rightarrow \hat{\alpha} = \frac{14.7^2 + 20.8^2 + 6.9^2 + 12.4^2}{8} = \underline{\underline{106.26}}$$

3P

$$\# 6) \quad EX = \int_0^{10} x \frac{10-x}{50} dx = \int_0^{10} \frac{10x}{50} - \frac{x^2}{50} dx = \frac{10}{50} \frac{x^2}{2} - \frac{1}{50} \frac{x^3}{3} \Big|_0^{10}$$

$$= \frac{1}{5} \frac{100}{2} - \frac{1}{50} \frac{1000}{3} = 10 - \frac{20}{3} = \frac{10}{3} //$$

$$EX^2 = \int_0^{10} x^2 \frac{10-x}{50} dx = \frac{1}{50} \left[10 \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} \right]_0^{10} = \frac{50}{3}$$

$$\text{Var } X = EX^2 - (EX)^2 = \frac{50}{3} - \left(\frac{10}{3}\right)^2 = \frac{50}{9} //$$

4P

$$EY = 800 + 100EX = 800 + 100 \frac{10}{3} = \frac{1133.33}{3}$$

$$\text{Var } Y = 10000 \text{Var } X = 55555.56$$

$$7) \quad P(X+Y \leq 1) = P(X=0)P(Y=0) + P(X=1)P(Y=0) + P(X=0)P(Y=1) = e^{-2}e^{-2} + 2e^{-2}e^{-2} + 2e^{-2}e^{-2} = 5e^{-4} =$$

3P

0.0910

$$8) a) \text{ Neg ; } H_0: \beta_1 = 0$$

2P

$$b) 2 \times 0.024 = 0.048$$

2P

3P

$$9) \quad P(\bar{X}_{16} \in I) = P\left(\bar{X} - 1.96 \frac{\sigma}{\sqrt{15}} \leq \bar{X}_{16} \leq \bar{X} + 1.96 \frac{\sigma}{\sqrt{15}}\right) =$$

$$= P\left(-1.96 \frac{\sigma}{\sqrt{15}} \leq \bar{X}_{16} - \bar{X} \leq 1.96 \frac{\sigma}{\sqrt{15}}\right) =$$

$$\bar{X} - \bar{X}_{16} \sim N\left(0, \frac{\sigma^2}{15} + \sigma^2\right) = N\left(0, \left(\frac{40}{\sqrt{15}}\right)^2\right)$$

3P

$$P(\bar{X}_{16} \in I) = \Phi\left(\frac{1.96 \frac{\sigma}{\sqrt{15}}}{\left(\frac{40}{\sqrt{15}}\right)}\right) - \Phi\left(\frac{-1.96 \frac{\sigma}{\sqrt{15}}}{\left(\frac{40}{\sqrt{15}}\right)}\right) =$$

$$= 2 \cdot \Phi\left(\frac{1.96}{4}\right) - 1 = 2 \cdot \Phi(0.49) - 1 = 0.3758.$$

~~11~~